

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildning: Drift- och fastighetstekniker
Utbildningsanordnare: Hermods AB Östersund
Studieort: Östersund

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en fördjupad kvalitetsgranskning av utbildningen Drift- och fastighetstekniker.

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i dokumentet "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan". Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument i Myndigheten för yrkeshögskolans diarium och andra databaser
- material som utbildningsanordnaren har sänt in
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare
- underlag från utredarnas intervjuer med olika parter i utbildningen.

Bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som granskningen utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden eller goda exempel anges de för respektive kvalitetskriterium. För de förbättringsområden som vi bedömer är avgörande för att utbildningen ska uppfylla kvalitetskriteriet i hög grad använder vi begreppet **behöver**. För övriga förbättringsområden använder vi begreppet **bör**.

Ledningsgruppens sammansättning

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter företräder olika typer av verksamheter i branschen. De har tillsammans god kunskap om kompetensbehovet och de krav som ställs på yrkesrollen. De verksamheter som är representerade i ledningsgruppen är i huvudsak koncentrerade till Jämtland och Blekinge. Både anordnare och ledningsgrupp berättar vid intervjuerna att det skulle stärka utbildningen om verksamheter i fler delar av landet knöts till utbildningen och ledningsgruppen.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	--------------------------	----------------------

Arbetslivsanknytningen i utbildningen är inte tillräcklig. Ledningsgruppen har medverkat i översyn och förändring av utbildning och kurser inför ansökan, flera tar emot studerande på LIA och en av ledamöterna i ledningsgruppen undervisar i flera kurser. Utöver det är inte ledningsgruppen eller andra företrädare för arbetslivet involverade i utbildningen. Gästföreläsningar, studiebesök eller andra sätt för arbetslivet att bidra till att ge de studerandes kännedom om bransch och yrkesroll förekommer inte. Kännedomen bland de studerande om ledningsgruppens funktion för utbildningen varierar.

Förbättringsområde

- För att stärka arbetslivsanknytningen i utbildningen och ge de studerande en ökad förståelse för bransch, yrkesroll och utbildningens innehåll och upplägg behöver utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen möjliggöra möten mellan studerande och arbetsliv utöver LIA.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	--------------------------	----------------------

Arbetet i ledningsgruppen fungerar i flera delar väl. Ledningsgruppen behöver dock i större utsträckning fokusera på att identifiera åtgärder för att öka utbildningens bidrag till att kompetensförsörja branschen. Vissa år har stora överintag gjorts och en betydande andel av de studerande avbryter studierna.

Ledningsgruppen har en tydlig arbetsordning, utbildningsanordnaren tillhandahåller relevanta underlag och de ledamöter som myndigheten intervjuat beskriver att utbildningsanordnaren är lyhörd för synpunkter från dem. Flera ledamöter har dock inte medverkat vid möten på lång tid. Andelen avbrott har tagits upp i ledningsgruppen men det är inte tydligt att ledamöterna i ledningsgruppen tillsammans analyserat utbildningens genomströmning. Ledningsgruppen har beslutat om vissa ändringar i utbildningen men förändringarna som genomförts har till stor del initierats av utbildningsanordnaren.

Utbildningsanordnaren har under en period haft svårt att få studerande att engagera sig som studeranderepresentant men har nu representanter från båda pågående utbildningsomgångar.

Förbättringsområde

- För att skapa bättre förutsättningar för att gemensamt utveckla utbildningen behöver utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen se över ledningsgruppens arbetsformer så att de bättre främjar ledamöternas aktiva deltagande.
- För att stärka arbetet med utbildningens utveckling behöver utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen utveckla diskussion och analys om utbildningens genomströmning inklusive varför flera studerande avbryter studierna och vilka insatser som kan motverka detta. De behöver också följa upp om de förändringar som genomförs får önskat resultat.

Ledningsgruppens roll i kvalitetsarbetet

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledamöterna i ledningsgruppen är insatta i utbildningens kvalitetsarbete och kan påverka dess inriktning och genomförande. Fördelningen av roller och ansvar mellan ledningsgrupp och anordnare är tydlig. Utbildningsanordnaren har generella kvalitetsmål som gäller även för denna utbildning och som ledningsgruppen tagit del av. Ledningsgruppen har däremot inte varit involverad i att arbeta fram mål för just denna utbildning. Dokumentationen av ledningsgruppens del i kvalitetsarbetet är tydlig men speglar inte fullt ut de diskussioner som förs i ledningsgruppen.

Förbättringsområde

- För att stärka arbetet med utbildningens funktion för kompetensförsörjningen i branschen bör utbildningsanordnaren involvera ledningsgruppen i att formulera en målbild för utbildningens resultat och effekt vilken kan utgöra stöd för diskussion och analys.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Det finns över lag goda praktiska förutsättningar för genomförandet av utbildningen. Information och kommunikation till studerande och undervisande personal är tydlig, det finns en övergripande planering för utbildningens genomförande och den digitala studiemiljön fungerar väl. Närträffar genomförs i en av kurserna i utbildningen och vid dessa har de studerande tillgång till utrustning för praktisk färdighetsträning. Övriga kurser genomförs helt på distans.

Pedagogisk planering och genomförande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	--------------------------	----------------------

Utbildningens pedagogik integrerar inte i tillräcklig utsträckning teori med färdighetsträning och möjligheter till reflektion. I flera kurser bedrivs undervisningen i huvudsak i form av föreläsningar och mellan dessa föreläsningstillfällen läser de studerande på egen hand in teoretiskt material. Instuderingsuppgifter eller andra sätt för de studerande att tillämpa kunskaper som de tillägnat sig och öva på problemlösning förekommer i endast begränsad utsträckning. Vid föreläsningarna finns utrymme för diskussion, men stora delar av de studerande deltar inte i dessa. Detta innebär också att anordnarens möjligheter att under kurser följa upp de studerandes utveckling mot kursmålen är begränsad. Genomförandet överensstämmer inte med det som utbildningsanordnaren planerat och beskrivit i ansökan och utbildningsplan.

Förbättringsområde

- För att öka de studerandes aktivitet och inläring behöver utbildningsanordnaren planera för hur lärandet i utbildningen ska ske även utanför de utbildarledda undervisningstillfällena. Planeringen behöver tillgängliggöras för de studerande i en tydlig struktur med läsanvisningar och uppgifter.
- För att ge de studerande bättre förutsättningar att nå utbildningens mål och förbereda dem för yrkesrollen behöver teoretiska genomgångar i större utsträckning integreras med färdighetsträning och reflektion.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitats i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

De som undervisar i utbildningen har god kännedom om det yrke utbildningen förbereder för och god ämnesmässig kompetens vilket bland annat bekräftas i myndighetens enkät till studerande. Flera av dem har undervisat i utbildningen under längre tid. Som beskrivet i kriteriet Pedagogisk planering och genomförande är utbildningens upplägg dock inte tillräckligt varierat. Utbildningsanordnaren har inte i tillräcklig utsträckning stöttat undervisande personal i att genomföra undervisningen på ett sätt som integrerar teori med färdighetsträning och reflektion.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren bör stötta utbildande personal i att genomföra undervisningen på ett mer varierat sätt för att ge de studerande bättre förutsättningar att nå utbildningens mål och bättre förberedelse inför arbetslivet.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	--------------------------	----------------------

Utbildningsanordnaren har nätverk med LIA-platser som utvecklats successivt eftersom utbildningen bedrivits en längre tid. Enligt utbildningsanordnaren är flera LIA-platser återkommande. Utbildningsanordnaren arbetar också med att tidigt i utbildningen informera de studerande om LIA och erbjuda stöd i deras arbete med att söka plats, till exempel med att skriva CV.

Utbildningsanordnarens samverkan och kommunikation direkt med LIA-platserna är dock begränsad, både före och under LIA-kurserna. Det förekommer att anordnaren har kontakt med LIA-platserna på telefon eller genom besök men i huvudsak sker kontakterna genom den studerande och skriftligt via mejl. Ett stort ansvar läggs på de studerande både i att hitta LIA-plats och att säkerställa att den är relevant och kvalificerad.

Förbättringsområde

- För att säkerställa att alla studerande får relevant och kvalificerad LIA och för att stärka samverkan med LIA-arbetsplatserna behöver utbildningsanordnaren utveckla kommunikationen med LIA-arbetsplatserna inför, under och efter LIA-kurserna.

LIA:s funktion i utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	--------------------------	----------------------

LIA-kurserna i utbildningen är ett viktigt komplement till övriga kurser som till största del bedrivs på distans och utan inslag av praktisk färdighetsträning. För att stärka LIA:ns funktion för utbildningen har utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen ändrat när under utbildningen LIA genomförs från och med utbildningsomgången som startade 2023.

Eftersom utbildningsanordnaren har begränsad kontakt med LIA-platserna inför och under LIA bedömer myndigheten att anordnaren inte i tillräcklig utsträckning säkerställer att LIA-platserna är lämpliga utifrån kurs- och utbildningsmål. Vilka arbetsuppgifter som planeras för den studerande stäms av genom ett LIA-samarbetsavtal, men anordnaren följer inte upp under LIA-kursens gång och stort ansvar läggs på de studerande att identifiera om de uppgifter som genomförs inte är relevanta samt uppmärksamma anordnaren på detta. De studerande som besvarat myndighetens enkät uppger dock att LIA-kursen gett dem en bättre förståelse för yrkesrollen.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver utveckla arbetet med att följa upp att alla LIA-platser är lämpliga och möjliggör relevanta arbetsuppgifter.

LIA-handledning

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	--------------------------	----------------------

Utbildningsanordnarens stöd till handledare inför att de tar emot studerande på LIA är begränsat och det är därför inte tydligt att handledarna förbereds väl för sitt uppdrag. De får tillgång till skriftlig information om LIA och vad som förväntas av dem och den studerande samt erbjuds möjlighet att kontakta utbildningsledaren vid frågor. Utbildningsanordnaren har rutiner för att följa upp handledningen men dessa har inte tillämpats systematiskt.

Förbättringsområde

- För att ge LIA-handledare bättre förutsättningar att genomföra sitt uppdrag i utbildningen behöver anordnaren utöka kontakten med dem inför LIA-kursen. Anordnaren behöver även systematiskt följa upp hur det går under kursen, särskilt i de fall LIA-platsen inte tidigare tagit emot studerande från utbildningen.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	--------------------------	----------------------

Kvalitetsarbetet i utbildningen fungerar i flera delar väl. Utbildningsanordnaren är lyhörd för synpunkter från studerande, utbildare och arbetsliv och granskningen visar flera exempel på att anordnaren agerat vid behov av åtgärder. Utbildningsanordnaren har också sett över och utvecklat utbildningen mer långsiktigt inför den utbildningsomgång som startade 2023.

Kvalitetsarbetet omfattar dock inte i tillräckligt utsträckning de arbetsplatsförlagda delarna av utbildningen. Det är inte heller tydligt att utbildningsanordnaren har analyserat hur upplägget av utbildningen påverkar genomströmningen.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver stärka kvalitetsarbetet i utbildningen så att det också omfattar de arbetsplatsförlagda delarna av utbildningen. Utbildningsanordnaren behöver också analysera hur utbildningens upplägg påverkar genomströmning samt följa upp hur de förändringar som gjorts inför starten 2023 faller ut.

Jämställdhets- och värdegrundsarbete

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren har en etablerad struktur för att informera berörda i utbildningen om den likabehandlingsplan som gäller för utbildningen. Ledningsgruppen för utbildningen diskuterar återkommande frågor gällande demokrati, jämställdhet och mångfald i utbildningen och anordnaren arbetar med breddad rekrytering.

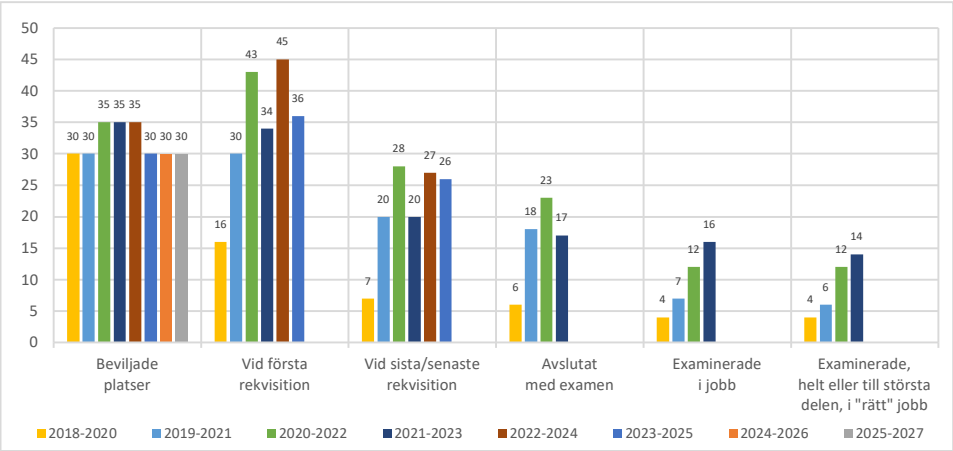
Om utbildningen och kvalitetsgranskningen

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	400
Studieform	Distans
Studietakt	100%

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

I anordnarens uppföljning av de examinerades sysselsättning sex månader efter utbildningens slut har ett betydande antal av de studerande i utbildningsomgång 2019 och 2020 inte svarat (11 respektive 10 studerande).

Kompletterande information om underlag i kvalitetsgranskningen

Utredarna har per distans den 4 april intervjuat:

Namn	Organisation	Kategori
Mikael Gustavsson	Hermods AB Östersund	Utbildningsledare
Victoria Ejvergård	Hermods AB Östersund	Anordnare utbildningschef
Darek Olsson	Region Blekinge	Arbetsliv
Richard Abrahamssoon	Jämtlands energi och klimatteknik	Arbetsliv, Utbildare
Willy Runnzell	HSB Södra Norrland	Arbetsliv
Mikael Norman	Gävleborgs automation	Utbildare
Vid granskningen intervjuade vi studerande som startade den granskade utbildningen i september 2022 repsektive augusti 2023. Två studerande deltog, däribland studeranderepresentanten i den utbildningsomgång som startade 2023.		
Nio studerande (41%) som startade utbildningen 2022 och tolv studerande (46%) som startade utbildningen 2023 har besvarat MYH:s enkät.		
I samband med granskningen har åtta LIA-handledare besvarat vår enkät.		
Efter granskningsdagen har vi intervjuat studeranderepresentanten från den utbildningsomgång som startade 2022.		